

Varia

Phylloxera aangetroffen op de Canarische Eilanden

Bron: Decanter – Amanda Barnes ([link](#))

De Spaanse archipel was een van de weinige wijngebieden ter wereld waarvan men dacht dat ze vrij waren van de verwoestende plaag. De recente ontdekking brengt de eeuwenoude, ongeënte wijngaarden van de eilanden – en het lokale wijnbouwerfgoed – in gevaar.

Las Arenas-wijngaard, in Santiago del Teide, Tenerife. Krediet: met dank aan Envinate

Druifluis is voor het eerst aangetroffen op de Canarische Eilanden, met bevestigde gevallen op twee locaties op Tenerife. De ontdekking heeft een schokgolf teweeggebracht in de wijngemeenschap van de archipel, waar producenten vrezen voor hun unieke erfgoed van ongeënte oude wijnstokken.

Identiteit van de eigen wortels in gevaar

Op 8 augustus vond op Tenerife een spoedvergadering plaats om een plan te bedenken om de getroffen locaties te isoleren, verdere verspreiding te voorkomen en wijnbouwers aan te sporen hun wijngaarden nauwlettend te monitoren.

Tot nu toe werden de Canarische Eilanden beschouwd als een van de weinige wijnbouwgebieden ter wereld die onaangetast waren door de plaag, een insect dat zich voedt met wijnstokwortels en -bladeren en dodelijke verwondingen veroorzaakt aan vitis vinifera-planten. Er is momenteel geen remedie of chemische bestrijding, noch zijn er maatregelen om de druifluis te bestrijden.

De enige mogelijke reactie is het enten van vitis vinifera-planten op Amerikaanse onderstammen – phylloxera is inheems in het oosten van Noord-Amerika en Amerikaanse wijnstoksoorten hebben een natuurlijke afweer tegen de plaag ontwikkeld – een praktijk die nu verplicht is in de meeste

wijnproducerende landen. De meeste wijnstokken op de Canarische Eilanden zijn geplant op eigen wortels, waardoor ze bijzonder vatbaar zijn.

Producenten denken dat de uitbraak begon toen een lokale bewoner besmette wijnstokken in zijn tuin plantte. Men vermoedt dat de plaag zich van daaruit heeft verspreid naar een verlaten wijngaard in Valle de Guerra, waar de aanwezigheid ervan op 1 augustus werd bevestigd. Een tweede vermoedelijk geval werd vorige week gemeld in La Matanza de Acentejo, eveneens in het noorden van Tenerife.

Gezien de vele verlaten wijngaarden op het eiland bestaat de bezorgdheid dat phylloxera zich snel zou kunnen verspreiden zonder snelle actie. 'We maken ons allemaal grote zorgen en hopen dat het slechts een incidenteel geval is dat kan worden ingedamd', aldus Agustín García Farráis van Bodegas Tajinaste. 'Bijna al onze aanplantingen gebeuren door middel van massaselectie, en we hebben een sterke traditie van het overnemen van wijnstokken van onze burens. Anders zouden we een groot deel van ons eigen wijnbouwerfgoed kunnen verliezen.'

Listán Blanco-wijnstokken, geteeld in het traditionele cordon trenzado-trainingssysteem, in La Orotava, Tenerife | Met dank aan Envinata

De meest riskante periode

Producenten van alle wijnbouweilanden waren vorige week aanwezig bij de bijeenkomst en werken nu samen aan het opstellen van protocollen om de uitbraak in te dammen en te beheersen. De Vereniging van Wijnbouwers en Wijnmakers van de Canarische Eilanden (AVIBO) heeft producenten op de eilanden al een noodadvies gegeven waarin ze dringend worden verzocht om vermoedelijke gevallen onmiddellijk te melden en mogelijke besmetting te voorkomen door kleding, laarzen en gereedschap te desinfecteren en geen bladeren uit de wijngaarden in de oogstbakken te doen. De oogst is al begonnen op de eilanden – het begin van de meest actieve – en riskante – periode van het jaar.

‘Het wordt een grote uitdaging – misschien wel de grootste uit onze carrière – maar we moeten het ook als een kans zien’, aldus Juan Jesús Méndez, de huidige president van DO Islas Canarias en de gerespecteerde wijnmaker en eigenaar van Bodegas Viñátigo. ‘We moeten een heldere geest hebben, een duidelijke focus en de motivatie om samen te werken.’ Ik ben gemotiveerd om deze uitdaging aan te gaan en deze eeuwenoude, pre-phylloxera wijngaarden te beschermen, die zo'n essentieel onderdeel van ons erfgoed vormen.

De volgende generatie is net zo vastberaden om het wijnerfgoed van de eilanden te beschermen. 'In de afgelopen 30 jaar zijn er meer dan 60 invasieve soorten op de eilanden aangekomen, we moeten dit als een wake-upcall gebruiken om alles wat er nu binnenkomt onder controle te krijgen', zegt Méndez' zoon Jorge, wijnmaker bij het familiebedrijf. 'Ik ben jong en ik wil de rest van mijn leven op dit eiland blijven werken, dus we kunnen hier niet negatief over doen en we moeten het zien als een kans om de sector te professionaliseren en samen te werken.'

Belangrijk voor het toerisme: de Canarische Eilanden kennen een grote hoeveelheid internationaal verkeer met jaarlijks tussen de 16 en 18 miljoen bezoekers. Producenten zijn van plan om bij de regionale overheid aan te dringen op strengere regelgeving en controles om het 500 jaar oude wijnerfgoed van de archipel te beschermen – voordat het te laat is.